

може — това бѣ неговото призвание, източникъ на неземна наслада, — неговата най-характерна черта. Несъкрушимъ винаги по нравствена сила, енергия и умствена бодростъ, съ рѣдъкъ душевенъ аристократизмъ, благъ по душа и възвишенъ по сърдце, той понасяше съ една истинска християнска твърдостъ, търпѣне и себеотричане, всички неволи и горчевини, съ които така щедро бѣ отрупана старческата му глава . . . Каквито болки и да прѣживѣваше, той никога не ги изказваше, а ги таеше дълбоко въ душата си, за да не нажали домашнитѣ си, за да не огорчи никого . . . И когато почувствува, че приближава трагичниятъ край, че настѣпватъ послѣднитѣ му минути, той позова съпругата и чадата си, даде имъ своята послѣдняя благословия, и, слѣдъ тиха агония, издѣхна, сѣ тѣй спокоенъ и усмихнатъ, какъвто си биваше винаги като — че ли тоя човѣкъ бѣ се тѣй честитъ прѣзъ цѣлия си животъ . . . И послѣднитѣ му думи бѣха; „Обичайте се . . . Богъ да ви надари единъ по-честитъ животъ отъ мене . . . Жално ми е, че не мога да поживѣя, за да се порадвамъ поне още малко на нашата хубава България“ . . .

* * *

Василь Д. Стояновъ отлетѣ, но неговиятъ свѣтълъ духъ и завѣти вѣчно ще прѣбждватъ въ сърдцето на българския народъ. Защото, излѣзълъ и израсълъ посрѣдъ народа, той посвѣти цѣлъ животъ въ служене и въ възвишена прѣданостъ на отечеството, като даде примѣри и висока поука за горещо, беззавѣтно родолюбие и завѣща на грядущитѣ поколения най-върховнитѣ свѣтли полети и идеали на българското племе. И затова него оплака цѣла България, цѣлата наша интелигенция а най-вече — жеравненци, както въ неговото лице, загубиха единъ достоенъ съгражданинъ и рѣдъкъ благодѣтель и духовенъ баща.

И ще дойде, може би, день, — при по-спокойни врѣмена, нрави и условия. — когато признателното гражданство ще даде едннъ реаленъ изразъ на почитъ и топла благодарностъ къмъ памятьта и заслугитѣ на свѣтлата и кристална фигура на пламенния народенъ труженикъ.

Поклонъ прѣдъ памятьта и идеалния ликъ на великия български родолюбецъ.

София, 4. VII, 1920.

Димитъръ Василевъ.